

Samenwerking, een simpel woord waarachter een hele wereld schuilgaat. Een woord dat op dit moment in bestuurlijk Nederland veel aandacht krijgt, zoals de samenwerking met andere gemeenten of de samenwerking met inwoners en organisaties. Alleen is constructieve samenwerking vaak minder makkelijk dan in eerste instantie gedacht. Samenwerking kan consequenties hebben voor uw organisatie, uw intern benodigde competenties of uw planning en control-cyclus. BINNO helpt u vorm te geven aan de noodzakelijke samenwerking van vandaag. Hierbij geven wij aandacht aan onderwerpen als democratisch tekort, vertrouwen en verantwoordelijkheidsverdeling. Met onze kant en klare cursusmateriaal, instrumenten en ons processchema krijgt u grip op samenwerking.

Samenwerking is noodzakelijk

In onze huidige netwerksamenleving ontkomt geen enkele gemeente aan vormen van samenwerking. Fusies tot grotere gemeenten kunnen dat niet voorkomen. Elke gemeente, groot of klein, kan de maatschappelijke opgaven niet meer alleen te lijf. Iedere opgave kent zijn eigen publiek of netwerk van betrokkenen, waarin de betreffende gemeente één van de partijen is. Door **krachtenbundeling** is dan meerwaarde te bereiken voor alle betrokkenen. Daarnaast is regionale afstemming noodzakelijk voor bovenlokale opgaven. Een netwerksamenleving denkt in opgaven en relaties en niet in (geografische) grenzen. Omdat bij samenwerking maatwerk kan worden toegepast, is de flexibiliteit te creëren om elke kans op de meest effectieve wijze aan te pakken. Dit betekent dan ook dat op een optimale manier de eigenheid (**couleur locale**) van de gemeente is te waarborgen. Door het creëren van flexibiliteit,

gebruik te maken van toegesneden aanvullende competenties van partners en van een toegesneden schaalomvang zijn **kwaliteits- en kostenvoordelen** te behalen.

*Via samenwerkingsgemeenschappen is de **bestuurskracht** te mobiliseren om elke beleidsvraag/ -thema op de meest effectieve en efficiënte wijze aan te pakken.*

Maar op welke manier?

Natuurlijk kent samenwerking ook keerzijden, waarbij naast het vraagstuk naar de legitimiteit van intergemeentelijke samenwerking bijvoorbeeld gedacht kan worden aan ‘de lappendeken’ van samenwerkingsverbanden of de toename van ‘bestuurlijke drukte’. Maar deze zijn door een logistieke structurering (**netwerkbesturing**) te tackelen.

Samenwerking vraagt echter wel een andere houding en insteek. Een samenwerking is echt ‘samen werken’ op basis van gelijkwaardigheid en wederkerigheid. Dat betekent voor iedere partij ‘geven en nemen’, wat uiteindelijk kan inhouden dat iedere partij iets van zijn autonomie moet inleveren.

Vertrouwen

Een essentiële basis voor elke vorm van samenwerking is **vertrouwen**, waarbij een sterke relatie en wisselwerking bestaat tussen persoonlijk vertrouwen en vertrouwen in de achterliggende organisaties. Een samenwerking valt of staat met het in een vroeg stadium creëren van een gezamenlijke nieuwe werkelijkheid en het formuleren van de gemeenschappelijk belangen, motieven en ambities (**omgevingsanalyse/MGA**). Omdat een (gezamenlijk) gedeelde ambitie een belangrijk bindmiddel in de samenwerking is, is het van groot belang om van de diverse motieven, die partners hebben om samen te werken, tot een gezamenlijk geformuleerde ambitie te komen.

Samen werken is vaak een taai en complex proces en vraagt om een lerende procesmatige insteek met een gedeelde ambitie en oog voor elkaars belangen.

Samenwerking georganiseerd

U kunt uw samenwerking organiseren met het proces- en stroomschema van BINNO. Het schema van BINNO bestaat uit vijf fasen en deze fasen zijn weer onderverdeeld in 16 stappen. Per fase zijn voor elke stap de te maken afwegingen, keuzes en de algemene aandachtspunten uitgewerkt. Het stroomschema sluit aan op het processchema, maar gaat per fase nader in op de verantwoordelijkheden van college (input) en van de gemeenteraad (output).

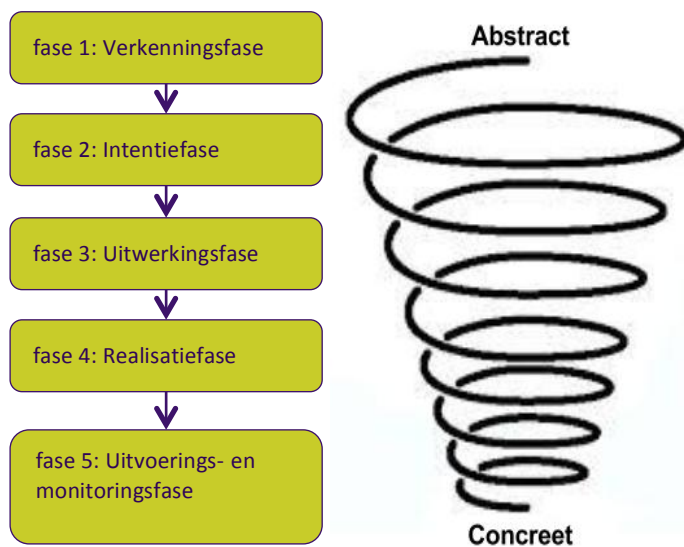
Voor **de verantwoordelijkheidsverdeling tussen raad en college** hebben wij een aantal taakvelden onderscheiden: ondersteunende, operationele en strategische taken.

Democratische legitimiteit

Voor gemeenteraden is het van groot belang zich in de eerste fase van dit traject ‘de Verkenningsfase’ te kunnen laten gelden. In deze eerste fase wordt door hun **kaderstellende en volksvertegenwoordigende rol** de basis gelegd voor de in een later stadium controlerende /

monitorende rol. In deze fase moeten de raden naar twee kanten aandacht besteden aan hun volksvertegenwoordigende rol:

- *Bestuurlijke invloed op het functioneren van het samenwerkingsverband output legitimiteit*
- *En draagvlak bij haar lokale samenleving voor het samenwerkingstraject input legitimiteit?*

Terugkoppeling

In elke volgende fase is het van belang dat zowel raad en college constructief samenwerken om beider rollen goed te kunnen blijven vormgeven. Het college zal de raad van die informatie moeten voorzien die de raad in staat stelt haar monitorende en kaderstellende rol te vervullen. Anderzijds zal de raad het college de ruimte moeten geven om in te spelen op de eisen van (potentiele) partners in samenwerkingsverbanden.

Tussen de fases zijn daarom **terugkoppelingsmomenten** aangebracht die deze constructieve samenwerking faciliteren. Tevens geeft het schema **een iteratief proces** weer. Het zal meer dan eens voorkomen dat ontwikkelingen gedurende het proces nopen een fase terug te gaan in het proces. Wanneer bijvoorbeeld blijkt dat meegegeven kaders dienen te worden aangepast wanneer men problemen ondervindt in de uitwerkingsfase.

Fase 1	Verkenning
Stap 1	Context en probleem
Stap 2	Afbakening taakveld(en)
Stap 3	Afbakening netwerk
Stap 4	Procesmatige afspraken

Fase 3	Uitwerking
Stap 7	Samenwerkings-/ besturingsmodellen
Stap 8	Juridische vormen
Stap 9	Conceptafspraken overeenkomst

Fase 5	In bedrijf
Stap 14	Grip op rollen
Stap 15	Relatiemanagement
Stap 16	Monitoren en evalueren

Fase 2	Intentie
Stap 5	Aftasten bereidheid optionele partners
Stap 6	Co-creatie

Fase 4	Realisatie
Stap 10	Opstellen overeenkomst
Stap 11	Besluitvorming
Stap 12	Bekendmaking
Stap 13	Inwerkingtreding

Geïnteresseerd geraakt?

BINNO kan voor u het proces- en stroomschema voor samenwerking implementeren zodat ook u de volledige bestuurskracht kan mobiliseren. Heeft u interesse? Met eventuele vragen, of voor een afspraak voor een offertegesprek kunt u ons altijd mailen op info@binno.nl